

ΔΕΕ: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΓΑΜΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ: Αρμόδιο δικαστήριο για την εξέταση αίτησης επιστροφή παιδιού

1 μήνυμα

Zoi Maria <Maria.Zoi@curia.europa.eu>

8 Ιουνίου 2017 - 12:24 μ.μ.

Προς: Cigna Angelidis Estella <Estella.Cigna_Angelidis@curia.europa.eu>

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΥΠΟΥ**

Λουξεμβούργο 8/6/2017

Απόφαση στην υπόθεση C-111/17 PPU, OL

Το 2013 ο Ιταλός OL παντρεύτηκε την Ελληνίδα PQ. Η κοινή συνήθης κατοικία τους βρισκόταν στην Ιταλία. Κατά τον όγδοο μήνα εγκυμοσύνης της, αποφάσισαν από κοινού να επιστρέψουν η PQ στην Ελλάδα προκειμένου να γεννήσει με τη βοήθεια της οικογένειάς της και στη συνέχεια να επανέλθει στην Ιταλία. Στις 3 Φεβρουαρίου 2016, το παιδί τους γεννήθηκε στην Ελλάδα και θα παρέμενε εκεί με συμφωνία του OL έως και το Μάιο του ίδιου έτους. Ωστόσο, ένα μήνα αργότερα η μητέρα αποφάσισε μονομερώς να παραμείνει στην Ελλάδα με το παιδί τους.

Στις 20 Ιουλίου 2016, ο OL κίνησε διαδικασία εκδόσεως διαζυγίου ενώπιον του Tribunale ordinario di Ancona (πρωτοδικείου Ανκόνας, Ιταλία) και ζήτησε μεταξύ άλλων την αποκλειστική επιμέλεια του παιδιού. Με απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2016, το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι παρέλκει η απόφαση επί των αιτημάτων που αφορούσαν τη γονική μέριμνα του παιδιού, διότι αυτό διαμένει, από της γεννήσεώς του, σε κράτος μέλος διαφορετικό της Ιταλίας. Στις 23 Φεβρουαρίου 2017, εκδόθηκε το διαζύγιο.

Εκ παραλλήλου με τη διαδικασία ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων, ο OL υπέβαλε, στις 20 Οκτωβρίου 2016, αίτηση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Ελλάδα) προκειμένου αυτό να διατάξει την επιστροφή του παιδιού. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ζητά από το ΔΕΕ την ερμηνεία του όρου «συνήθης διαμονή», κατά την έννοια του κανονισμού 2201/2003 για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας (Βρυξέλλες Πα)^[1]. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, μολοντί, βεβαίως, το παιδί δεν «μετακινήθηκε», κατά την έννοια του κανονισμού Βρυξέλλες Πα ή της Συμβάσεως της Χάγης^[2] του 1980, από ένα κράτος μέλος σε άλλο, εντούτοις κατακράτηθηκε παράνομα από τη μητέρα του στην Ελλάδα, χωρίς ο πατέρας να έχει συναινέσει στον καθορισμό του κράτους μέλους αυτού ως τόπου συνήθους διαμονής του παιδιού.

Με τη σημερινή του απόφαση, το ΔΕΕ διευκρινίζει την έννοια της «συνήθους διαμονής» προκειμένου να καθορισθεί εάν υφίσταται εν προκειμένω «παράνομη κατακράτηση».

Το ΔΕΕ εκτιμά ότι ο κανονισμός Βρυξέλλες Πα πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι σε συνθήκες όπως οι αυτές της κύριας δίκης, η αρχική πρόθεση των γονέων περί επιστροφής της μητέρας μαζί με το παιδί σε κράτος μέλος, το οποίο ήταν εκείνο της συνήθους διαμονής των γονέων πριν από τη γέννηση του παιδιού, και όπου το παιδί δεν ήταν ποτέ φυσικώς παρόν, δεν μπορεί να οδηγήσει στη θεμελίωση της «συνήθους διαμονής» του παιδιού στο κράτος μέλος αυτό. Κατά συνέπεια, η άρνηση της μητέρας να επιστρέψει μαζί με το παιδί σε αυτό το κράτος μέλος δεν συνιστά «παράνομη μετακίνηση ή κατακράτηση» του παιδιού.

Το ΔΕΕ επισημαίνει ότι η έννοια της «συνήθους διαμονής» πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού. Σε κάθε περίπτωση, το δικαίωμα του παιδιού να διατηρεί προσωπικές σχέσεις και να έχει άμεση επαφή με αμφότερους τους γονείς του δεν επιβάλλει την αναχώρηση του παιδιού με προορισμό το κράτος μέλος εντός του οποίου βρισκόταν ο τόπος διαμονής των γονέων αυτών πριν από τη γέννησή του. Πράγματι, το θεμελιώδες δικαίωμα αυτό μπορεί να διασφαλισθεί στο πλαίσιο διαδικασίας αφορώσας επί της ουσίας το δικαίωμα επιμέλειας, κατά την οποία θα είναι δυνατή η εκ νέου εκτίμηση του ζητήματος της επιμέλειας και, ενδεχομένως, η αναγνώριση δικαιωμάτων επικοινωνίας. Υπό αυτήν την έννοια, η αδυναμία κινήσεως διαδικασίας επιστροφής στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν θίγει τη δυνατότητα του πατέρα να προβάλει λυσιτελώς τα δικαιώματά του επί του παιδιού στο πλαίσιο διαδικασίας αφορώσας επί της ουσίας το ζήτημα της γονικής μέριμνας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η επείγουσα προδικαστική διαδικασία προβλέπεται στον [Κανονισμό Διαδικασίας του Δικαστηρίου](#) και επιτρέπει στο Δικαστήριο να εξετάζει σε πολύ σύντομο χρόνο τα πλέον ευαίσθητα ζητήματα που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, όπως είναι τα ζητήματα που μπορεί να ανακύψουν, π.χ., σε ορισμένες καταστάσεις στέρησης της ελευθερίας, όταν η απάντηση στο ανακύψαν ζήτημα είναι καθοριστική για την εκτίμηση της νομικής κατάστασης του ατόμου που έχει φυλακισθεί ή στερηθεί της ελευθερίας του, ή, σε διαφορά σχετικά με τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια τέκνων, όταν η αρμοδιότητα του επιληφθέντος βάσει του κοινοτικού δικαίου δικαστηρίου εξαρτάται από την απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ :

Estella CIGNA ΑΓΓΕΛΙΔΗ Τηλ.: (00352) 4303 2582

Μαρία ΖΩΗ Τηλ.: (00352) 4303 2180, Maria.Zoi@curia.europa.eu

-
- [1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 - διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας.
- [2] Σύμβαση για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών, η οποία συνάφθηκε στη Χάγη στις 25 Οκτωβρίου 1980 (άρθρο 3).